

4.3
Jørgen Rene Hummelose
Sevelvej 76
7830 Vinderup

Dato: 6-12-2011
Sagsnr.: 001564-2011
Henv. til: Sidsel Nyborg
Tlf.: 96117809

TILLÆG TIL

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af 7-9-2010

Ansøgning om ændring af fosforvilkår

af kvægbruget

Øster Skovlund

Sevelvej 76, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr.2a m.fl. Bulig, Sahl.

**MILJØGODKENDELSE MED-
DELT I HENHOLD TIL LOV NR.
1486 AF 4/12-2009 OM
MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	3
IKKE TEKNISK RESUMÉ	3
MEDDELELSE AF TILLÆG TIL EKSISTERENDE GODKENDELSE	4
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	5
Fosfor.....	5
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	5
KLAGEVEJLEDNING	5
OFFENTLIGGØRELSE	6
RETSBESKYTTELSE	6
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	8
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	9
<i>Nitrat</i>	9
<i>Fosfor</i>	14
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	18
BILAG	19
BILAG 1 – UDSPREDNINGSAREALER I OPLANDET TIL NISSUM FJORD	19

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	07-12-2011
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Tillæg til eksisterende §12 miljøgodkendelse
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Jørgen Rene Hummelrose
CVR-nr. / P-nr.	19157687/1003702843
Husdyrbrugets adresse	Sevelvej 76, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97441602/22568831
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Jørgen Rene Hummelrose humle.jr@teliamail.dk
Matrikel	2a Bulig, Sahl
CHR	57143
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Ja
Ejendomsnr.	661-0185729
Husdyrbrugets konsulent	Heden og Fjorden, Pernille Mia Bek, pmm@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 11. januar 2011 modtaget ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af husdyrbruget på Sevelvej 76, 7830 Vinderup.

Der er ansøgt om tillæg til eksisterende godkendelse af kvægproduktionen på husdyrbruget Sevelvej 76, 7830 Vinderup. Ændringen der ansøges om, er fjernelse af fosforvilkår på udspretningsarealer i oplandet til Nissum Fjord.

Den eksisterende miljøgodkendelse blev meddelt 07-09-2010. Vilkårene 33 og 34 ønskes ændret for så vidt angår udspretningsarealerne i oplandet til Nissum Fjord.

Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt efter § 12 i Lov nr. 1486 af 4/12 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Holstebro Kommune ændrer vilkårene 33 og 34 i den eksisterende miljøgodkendelse af 7-9-2010.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Meddelelse af tillæg til eksisterende godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for husdyrbruget i tillæg til vilkårene i eksisterende miljøgodkendelse blev af 07-09-2010.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte ændring af fosforvilkårene 33 og 34, på husdyrbruget matr. nr. 2a m.fl., Bulig, Sahl, beliggende Sevelvej 76, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Fosfor

1. Markerne 47, 48, 51-55, 88, 90-93 udgår af vilkår 33 og 34 i § 12 miljøgodkendelse af 7-9-2010

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 04-01-2011 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 07-12-2011.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyr for privatpersoner er 500 kr. Hvis klage indgives af andre, herunder af virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Jørgen Rene Hummelose, Sevelvej 76, 7830 Vinderup

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Henriette Vind Hummelose, Sevelskovbyvej 18, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Heden og Fjorden, att. Pernille Mia Bek, pmm@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Lars Brinch Thygesen, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Nabohøring i 3 uger:

Tillægget til eksisterende miljøgodkendelse har ikke været sendt i nabohøring, da ændringen af vilkår om fosforbalance vurderes ikke at være til væsentlig gene eller af væsentlig interesse for naboer mv.

Retsbeskyttelse

Tillægget skal læses og håndteres for husdyrbruget på adressen Sevelvej 76, 7830 Vinderup i forhold til eksisterende miljøgodkendelse af 07-09-2010.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2019. Revurderingen af tillægget foretages dog senest 8 år efter at restbeskyttelsen på hovedgodkendelsen udløber dvs. i 2018.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den **07-12-2011**. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Jørgen Rene Hummelose ejer og driver husdyrbruget på Sevelvej 76, 7830 Vinderup under CVR nr. 19157687. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme.

Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Jørgen Rene Hummelose.

Holstebro Kommunes Udvalg for Natur, Miljø og Klima besluttede d. 13. december 2010, at udgangspunktet for godkendelser af husdyrbrug i oplandet til Nissum Fjord, herunder fastsættelse af risikoarealer og dyrkningsrestriktioner på disse arealer skal følge Miljøstyrelsens vejledning efter en konkret vurdering af ansøgningen

I nærværende tillæg, hvor der søges om ophævelse af fosforvilkår på udspretningsarealer, som ligger i oplandet til Nissum Fjord vil Miljøstyrelsens "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" blive anvendt som administrationsgrundlag. Da udgangspunktet for vilkårsændringerne er udspretningsarealer i oplandet til Nissum Fjord, er det kun disse arealer, der behandles i det følgende.

HUDYRLOVENS BESKYTTELSESLEVEL - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for det givne opland, hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

NITRAT

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet producerede DE i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog ikke er stigende fra 2007. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

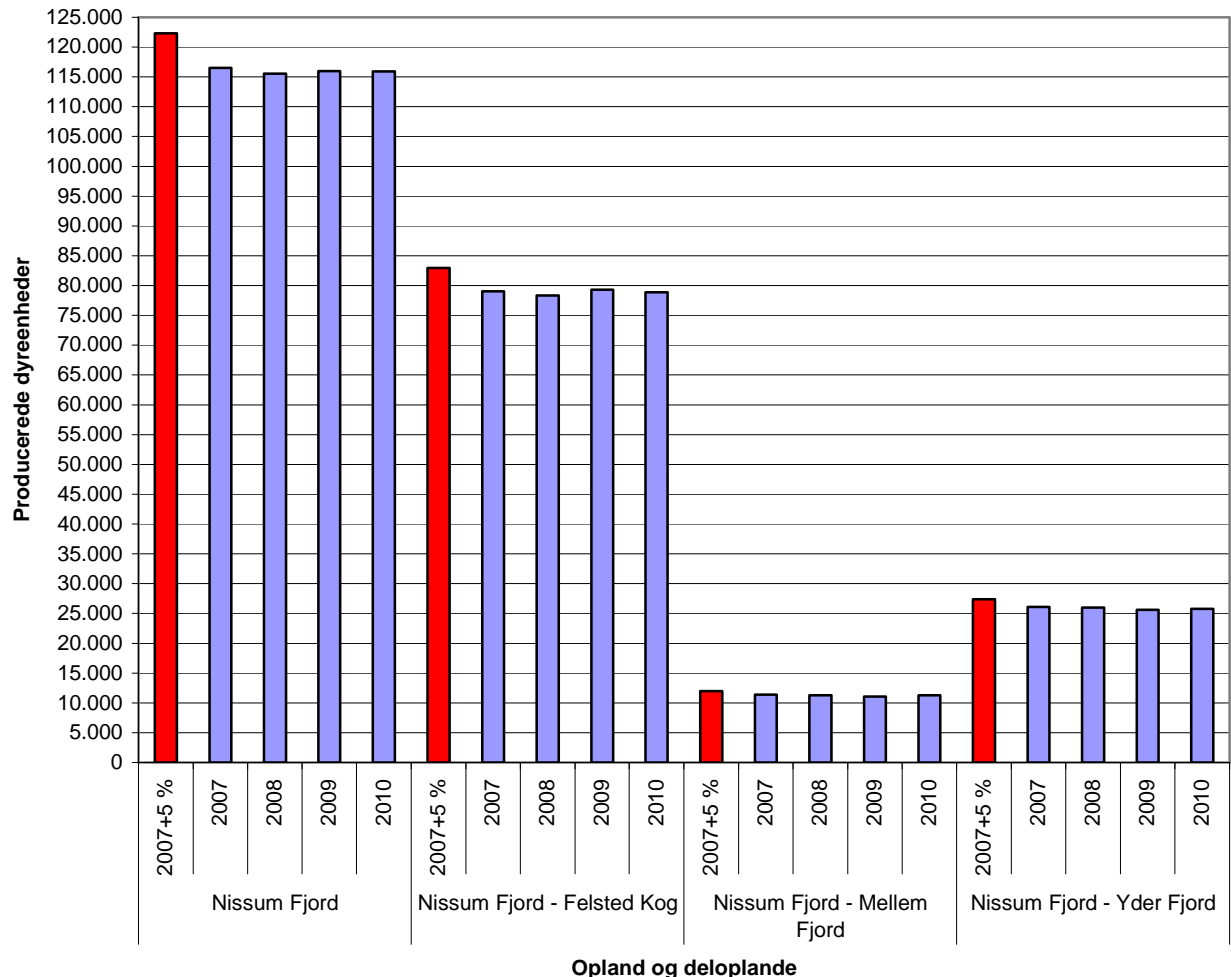
Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til bl.a. mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden.

Figur 1. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007 til 2010.

Fra 2007 til 2010 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet fra 116.504 til 115.943 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på 0 %. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet producerede DE i oplandet til Nissum Fjord i perioden 2007 til 2010 været konstant. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at udviklingen i producerede husdyr ikke har været stigende fra 2007 til 2010, hvorfor forudsætningen for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jævnfør figur 2.

I henhold til analysen fra DMU, der ligger til grund for vejledningen, er det anført, at flyttes nitratudvaskningen fra et delopland til et andet, men inden for oplandet til den samme vandopland, så vurderes det i de fleste tilfælde at være miljømæssigt neutralt for vandområdet, da vandbevægelser i de fleste tilfælde hurtigt vil fordele den tilførte kvælstof i hele fjorden. Nogle vandområder er dog opdelt i adskilte bassiner. I sådanne tilfælde vil det have en negativ effekt på miljøet, hvis tilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. I nogle tilfælde kan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

øgede tilførsler til lavvandede afsnørede dele med ringe vandudskiftning også give problemer.

Felsted Kog, der er den inderste del af Nissum Fjord, er afsnøret fra resten af Nissum Fjord, og Felsted kog er udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet. Området er stærkt belastet med næringsstoffer, og målsætningen er ikke opfyldt. Felsted Kog har en markant lavere salinitet (4 ‰) i forhold til resten af fjorden, der har en salinitet på 12 til 20 ‰. Holstebro Kommune vurderer, at Felsted Kog skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område, vil påvirke området væsentligt negativt.

Oplandet til Felsted Kog er på 120.259 ha, og det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 73.913 ha¹.

Fra 2007 til 2010 er antallet af DE i oplandet til Felsted Kog faldet fra 79.016 DE til 78.897 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på 0 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010 har været relativt konstant, hvorfor nyetableringer modsvares af nedlæggelser. Miljøstyrelsen anfører i "Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk", at kommunen som udgangspunkt kan se bort fra dyretrykstallet, hvis udviklingen er under en 5 pct. stigning sammenlignet med 2007.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord, der p.t. er i høring, er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (46 %), dambrug (34 %), regnbetingede udløb (11 %) og spredt bebyggelse (9 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2010 er faldet fra 123 tons/år til 96 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode er faldet fra 119 tons N/år til 94 tons N/år, jævnfør tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yderfjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år

¹ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

	2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
Mellem- og Yderfjord	2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
	2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
	2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 17 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at "Udledningen fra ferskvandsdambrugene i hovedvandopland Nissum Fjord siden midten af 1990'erne er forblevet stort set uændret, og der forventes ingen større reduktion af udledningen frem til 2015. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. Der forventes ingen ændringer frem til 2015, medmindre der gennemføres supplerende indsats." På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Det ansøgte projekt

49,33 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Nissum Fjord, mens de resterende 304,2 ha afvander til Limfjorden, heraf ca. 171,7 ha til Nissum og Kås bredning og 132,5 ha via Stubbergård Sø til Skive Fjord. Udbringningsarealerne i oplandet til Limfjorden ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på <50 %. Limfjorden (Nissum og Kaas Bredning) er karakteriseret som et kvælstoffølsomt

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

overfladevand, hvorfor oplandet er udlagt som nitratklasse I, hvor der maksimalt må udbringes 85 % af det generelle harmonitryk. Udbringingsarealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0, jævnfør skema 1.

Skema 1. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	353,5	189,6	163,9	0,00	0,00	93,04 %	2,14	756,6

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jævnfør skema 2. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom². Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder og sædskifte, jvf. tidligere afsnit herom.

Skema 2. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 2,14 DE/ha og K12 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 2,18 DE/ha ved anvendelse K12-sædskifte og 3 % ekstra efterafgrøder.

Scenarier	Anvendelse af kunstgødning	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Kunstgødning K12-sædskifte	2,14 DE/ha K12-sædskifte	2,18 DE/ha K12-sædskifte 3,0 % ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	46,1 kg N/ha	52,2 kg N/ha	50,3 kg N/ha

Holstebro Kommune har herudover vurderet husdyrbruget i forhold til andre driftsformer, såsom drift ved anvendelse af kunstgødning. Den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning kan hermed estimeres til 4,2 kg N.

Det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 området

Det er en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

² Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jævnfør pkt. 2B.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.452 tons N/år	1.376 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	221 tons N/år	115 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.672 tons N/år	1.491 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	49,30 ha	49,30 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	49,30 ha	49,30 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	4,2 kg N/ha/år	4,2 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning af Natura 2000 området.	0,026 ton N/år	0,026 ton N/år
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning af den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 området.	0,00%	0,00%

* Beregnet vha. Citools

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,00 % og 0,00 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*".

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødnings kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Risikoarealerne er beskrevet i den eksisterende godkendelse, men Holstebro Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende tillæg konstateret, at dele af mark 91 har en hældning på mere end 7 grader og dele af mark 88 har en hældning på mere end 6 grader mod en sø større end 100 m². Arealerne henholdsvis syd og nord for de 2 søer er i en afstand af 20 m fra vandkanten er omfattet af forbuddet mod udspredding af flydende husdyrgødning på skrånende arealer, og kan derfor ikke anvendes som udspreddingsareal til flydende husdyrgødning, jvf. § 26 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 (husdyrgødningsbekendtgørelsen). Holstebro Kommune foretager sig ikke yderligere, da der på husdyrbruget produceres 79,43 DE i dybstrøelse, der i henhold til bekendtgørelsens regler kan anvendes, hvorfor arealet i henhold til Holstebro Kommune vurdering kan indgå i harmoniarealet.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af finsandet jord (26 %), mens resten ligger på lerblandet sandjord (74%), jævnfør skema 3.

Skema 3. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
47	7,87	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
48	8,86	Ja	JB4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,55
51	2,86	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
52	2,89	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,91
53	2,15	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,11
54	0,30	Ja	JB 4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
55	1,75	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	1,56
88	6,42	Ja	JB 4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
90	6,06	Ja	JB 2	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	1,87
92	3,59	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	1,80
93	2,70	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,18
91	3,89	Ja	JB 2	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,02

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor, jævnfør bilag 1. Da udbringningsarealerne ikke ligger på lerjorde (5≤JB≤10), vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

6,99 ha af markerne 48, 52, 53, 55, 90, 91, 92 og 93 ligger på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor området vurderes, at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 11.511 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 11.511 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 7,2 kg P/ha, jævnfør skema 4.

Skema 4. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	11.511 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	32,6 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	7,2 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nisum Fjord³. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 7,2 kg P/ha/år, jævnfør skema 4, hvilket er marginalt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 7,2 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2,9 %. Husdyrbruget påvirkning andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jævnfør skema 5.

³ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 5. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	49,3 ha	49,3 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	7,2 kg P/ha/år	7,2 kg P/ha/år
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2,9%	2,9%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case øget påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	1 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0%	0,0%

* Beregnet vha. Cttools

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Vilkårene om fosfor i § 12 miljøgodkendelsen af 7-9-2010 blev fastsat på et tidspunkt, hvor Holstebro Kommune foretog en risikovurdering på arealer i oplandet til Nissum Fjord, hvor drænedede og grøftede arealer, lavbundsarealer og vandløbsnære arealer uden ledig fosforbindingskapacitet skulle drives med fosforbalance.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommune har med nærværende tillæg foretaget ny individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer i oplandet til Nissum Fjord i henhold til Miljøstyrelsen supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie. Da husdyrbrugets andel af påvirkningen af Natura 2000 området Nissum Fjord er vurderet til 0,0%, vurderer Holstebro Kommune ikke, at der på baggrund af Udvalget for Natur, Miljø og Klima's beslutning af 13. december 2010 kan opretholdes vilkår om fosforbalance på de behandlede arealer i oplandet til Nissum Fjord. Vilkåret i miljøgodkendelse af 7-9-2010 ændres derfor, så arealerne i oplandet til Nissum Fjord ikke længere indgår i vilkårene 33 og 34 i miljøgodkendelse af 7-9-2010.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

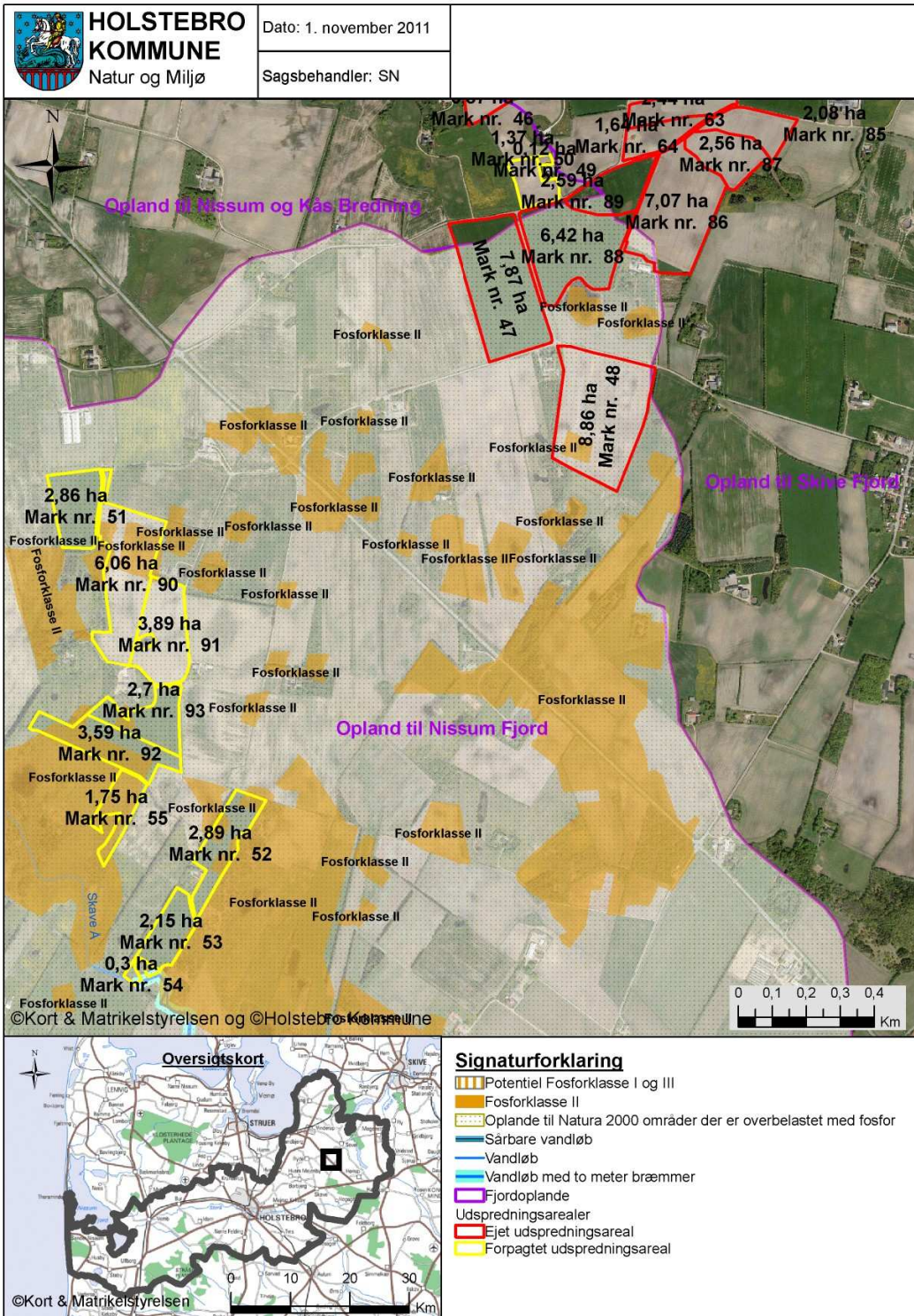
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Udspretningsarealer i oplandet til Nissum Fjord

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

4.3
Jørgen Rene Hummelose
Sevelvej 76
7830 Vinderup

Dato: 6-12-2011
Sagsnr.: 001564-2011
Henv. til: Sidsel Nyborg
Tlf.: 96117809

TILLÆG TIL

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af 7-9-2010

Ansøgning om ændring af fosforvilkår

af kvægbruget

Øster Skovlund

Sevelvej 76, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr.2a m.fl. Bulig, Sahl.

**MILJØGODKENDELSE MED-
DELT I HENHOLD TIL LOV NR.
1486 AF 4/12-2009 OM
MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	3
IKKE TEKNISK RESUMÉ	3
MEDDELELSE AF TILLÆG TIL EKSISTERENDE GODKENDELSE	4
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	5
Fosfor.....	5
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	5
KLAGEVEJLEDNING	5
OFFENTLIGGØRELSE	6
RETSBESKYTTELSE	6
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	8
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	9
<i>Nitrat</i>	9
<i>Fosfor</i>	14
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	18
BILAG	19
BILAG 1 – UDSPREDNINGSAREALER I OPLANDET TIL NISSUM FJORD	19

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	07-12-2011
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Tillæg til eksisterende §12 miljøgodkendelse
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Jørgen Rene Hummelrose
CVR-nr. / P-nr.	19157687/1003702843
Husdyrbrugets adresse	Sevelvej 76, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97441602/22568831
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Jørgen Rene Hummelrose humle.jr@teliamail.dk
Matrikel	2a Bulig, Sahl
CHR	57143
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Ja
Ejendomsnr.	661-0185729
Husdyrbrugets konsulent	Heden og Fjorden, Pernille Mia Bek, pmm@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 11. januar 2011 modtaget ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af husdyrbruget på Sevelvej 76, 7830 Vinderup.

Der er ansøgt om tillæg til eksisterende godkendelse af kvægproduktionen på husdyrbruget Sevelvej 76, 7830 Vinderup. Ændringen der ansøges om, er fjernelse af fosforvilkår på udspretningsarealer i oplandet til Nissum Fjord.

Den eksisterende miljøgodkendelse blev meddelt 07-09-2010. Vilkårene 33 og 34 ønskes ændret for så vidt angår udspretningsarealerne i oplandet til Nissum Fjord.

Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt efter § 12 i Lov nr. 1486 af 4/12 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Holstebro Kommune ændrer vilkårene 33 og 34 i den eksisterende miljøgodkendelse af 7-9-2010.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Meddelelse af tillæg til eksisterende godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for husdyrbruget i tillæg til vilkårene i eksisterende miljøgodkendelse blev af 07-09-2010.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte ændring af fosforvilkårene 33 og 34, på husdyrbruget matr. nr. 2a m.fl., Bulig, Sahl, beliggende Sevelvej 76, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Fosfor

1. Markerne 47, 48, 51-55, 88, 90-93 udgår af vilkår 33 og 34 i § 12 miljøgodkendelse af 7-9-2010

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 04-01-2011 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 07-12-2011.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyr for privatpersoner er 500 kr. Hvis klage indgives af andre, herunder af virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Jørgen Rene Hummelose, Sevelvej 76, 7830 Vinderup

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Henriette Vind Hummelose, Sevelskovbyvej 18, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Heden og Fjorden, att. Pernille Mia Bek, pmm@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Lars Brinch Thygesen, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Nabohøring i 3 uger:

Tillægget til eksisterende miljøgodkendelse har ikke været sendt i nabohøring, da ændringen af vilkår om fosforbalance vurderes ikke at være til væsentlig gene eller af væsentlig interesse for naboer mv.

Retsbeskyttelse

Tillægget skal læses og håndteres for husdyrbruget på adressen Sevelvej 76, 7830 Vinderup i forhold til eksisterende miljøgodkendelse af 07-09-2010.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2019. Revurderingen af tillægget foretages dog senest 8 år efter at restbeskyttelsen på hovedgodkendelsen udløber dvs. i 2018.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den **07-12-2011**. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Jørgen Rene Hummelose ejer og driver husdyrbruget på Sevelvej 76, 7830 Vinderup under CVR nr. 19157687. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme.

Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Jørgen Rene Hummelose.

Holstebro Kommunes Udvalg for Natur, Miljø og Klima besluttede d. 13. december 2010, at udgangspunktet for godkendelser af husdyrbrug i oplandet til Nissum Fjord, herunder fastsættelse af risikoarealer og dyrkningsrestriktioner på disse arealer skal følge Miljøstyrelsens vejledning efter en konkret vurdering af ansøgningen

I nærværende tillæg, hvor der søges om ophævelse af fosforvilkår på udspretningsarealer, som ligger i oplandet til Nissum Fjord vil Miljøstyrelsens "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" blive anvendt som administrationsgrundlag. Da udgangspunktet for vilkårsændringerne er udspretningsarealer i oplandet til Nissum Fjord, er det kun disse arealer, der behandles i det følgende.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESLEVEL - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for det givne opland, hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

NITRAT

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet producerede DE i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog ikke er stigende fra 2007. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

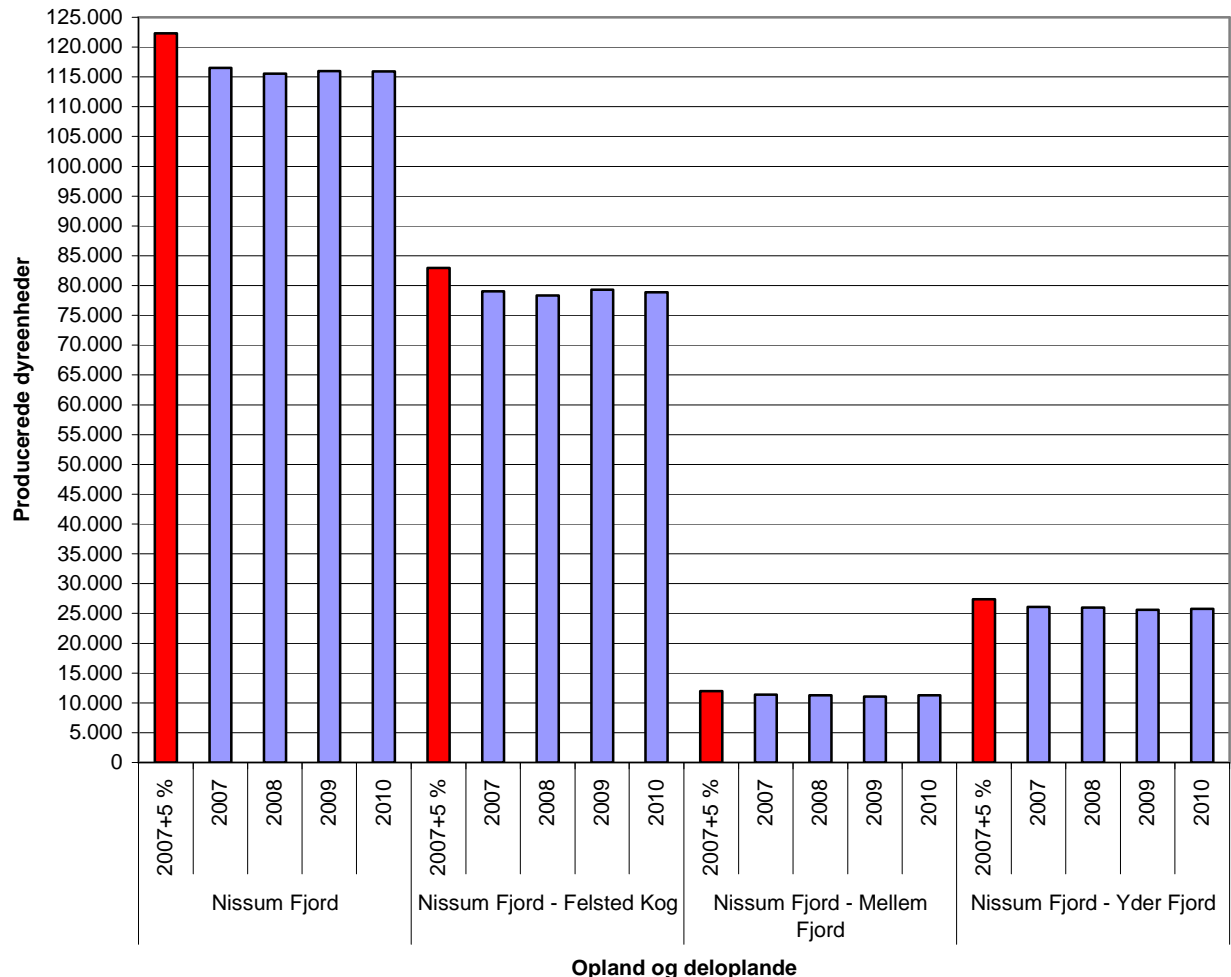
Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til bl.a. mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden.

Figur 1. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007 til 2010.

Fra 2007 til 2010 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet fra 116.504 til 115.943 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på 0 %. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet producerede DE i oplandet til Nissum Fjord i perioden 2007 til 2010 været konstant. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at udviklingen i producerede husdyr ikke har været stigende fra 2007 til 2010, hvorfor forudsætningen for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jævnfør figur 2.

I henhold til analysen fra DMU, der ligger til grund for vejledningen, er det anført, at flyttes nitratudvaskningen fra et delopland til et andet, men inden for oplandet til den samme vandopland, så vurderes det i de fleste tilfælde at være miljømæssigt neutralt for vandområdet, da vandbevægelser i de fleste tilfælde hurtigt vil fordele den tilførte kvælstof i hele fjorden. Nogle vandområder er dog opdelt i adskilte bassiner. I sådanne tilfælde vil det have en negativ effekt på miljøet, hvis tilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. I nogle tilfælde kan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

øgede tilførsler til lavvandede afsnørede dele med ringe vandudskiftning også give problemer.

Felsted Kog, der er den inderste del af Nissum Fjord, er afsnøret fra resten af Nissum Fjord, og Felsted kog er udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet. Området er stærkt belastet med næringsstoffer, og målsætningen er ikke opfyldt. Felsted Kog har en markant lavere salinitet (4 ‰) i forhold til resten af fjorden, der har en salinitet på 12 til 20 ‰. Holstebro Kommune vurderer, at Felsted Kog skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område, vil påvirke området væsentligt negativt.

Oplandet til Felsted Kog er på 120.259 ha, og det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 73.913 ha¹.

Fra 2007 til 2010 er antallet af DE i oplandet til Felsted Kog faldet fra 79.016 DE til 78.897 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på 0 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010 har været relativt konstant, hvorfor nyetableringer modsvares af nedlæggelser. Miljøstyrelsen anfører i "Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk", at kommunen som udgangspunkt kan se bort fra dyretrykstallet, hvis udviklingen er under en 5 pct. stigning sammenlignet med 2007.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord, der p.t. er i høring, er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (46 %), dambrug (34 %), regnbetingede udløb (11 %) og spredt bebyggelse (9 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2010 er faldet fra 123 tons/år til 96 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode er faldet fra 119 tons N/år til 94 tons N/år, jævnfør tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yderfjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år

¹ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

	2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
Mellem- og Yderfjord	2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
	2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
	2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 17 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at *"Udledningen fra ferskvandsdambrugene i hovedvandopland Nissum Fjord siden midten af 1990'erne er forblevet stort set uændret, og der forventes ingen større reduktion af udledningen frem til 2015. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. Der forventes ingen ændringer frem til 2015, medmindre der gennemføres supplerende indsats."* På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Det ansøgte projekt

49,33 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Nissum Fjord, mens de resterende 304,2 ha afvander til Limfjorden, heraf ca. 171,7 ha til Nissum og Kås bredning og 132,5 ha via Stubbergård Sø til Skive Fjord. Udbringningsarealerne i oplandet til Limfjorden ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på <50 %. Limfjorden (Nissum og Kaas Bredning) er karakteriseret som et kvælstoffølsomt

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

overfladevand, hvorfor oplandet er udlagt som nitratklasse I, hvor der maksimalt må udbringes 85 % af det generelle harmonitryk. Udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0, jævnfør skema 1.

Skema 1. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	353,5	189,6	163,9	0,00	0,00	93,04 %	2,14	756,6

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jævnfør skema 2. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom². Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder og sædskifte, jvf. tidligere afsnit herom.

Skema 2. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 2,14 DE/ha og K12 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 2,18 DE/ha ved anvendelse K12-sædskifte og 3 % ekstra efterafgrøder.

Scenarier	Anvendelse af kunstgødning	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Kunstgødning K12-sædskifte	2,14 DE/ha K12-sædskifte	2,18 DE/ha K12-sædskifte 3,0 % ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	46,1 kg N/ha	52,2 kg N/ha	50,3 kg N/ha

Holstebro Kommune har herudover vurderet husdyrbruget i forhold til andre driftsformer, såsom drift ved anvendelse af kunstgødning. Den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning kan hermed estimeres til 4,2 kg N.

Det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 området

Det er en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

² Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jævnfør pkt. 2B.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.452 tons N/år	1.376 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	221 tons N/år	115 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.672 tons N/år	1.491 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	49,30 ha	49,30 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	49,30 ha	49,30 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	4,2 kg N/ha/år	4,2 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning af Natura 2000 området.	0,026 ton N/år	0,026 ton N/år
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratudvaskning af den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 området.	0,00%	0,00%

* Beregnet vha. Citools

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,00 % og 0,00 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Felsted Kog.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*".

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødnings kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Risikoarealerne er beskrevet i den eksisterende godkendelse, men Holstebro Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende tillæg konstateret, at dele af mark 91 har en hældning på mere end 7 grader og dele af mark 88 har en hældning på mere end 6 grader mod en sø større end 100 m². Arealerne henholdsvis syd og nord for de 2 søer er i en afstand af 20 m fra vandkanten er omfattet af forbuddet mod udspreddning af flydende husdyrgødning på skrånende arealer, og kan derfor ikke anvendes som udspreddningsareal til flydende husdyrgødning, jvf. § 26 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 (husdyrgødningsbekendtgørelsen). Holstebro Kommune foretager sig ikke yderligere, da der på husdyrbruget produceres 79,43 DE i dybstrøelse, der i henhold til bekendtgørelsens regler kan anvendes, hvorfor arealet i henhold til Holstebro Kommune vurdering kan indgå i harmoniarealet.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af finsandet jord (26 %), mens resten ligger på lerblandet sandjord (74%), jævnfør skema 3.

Skema 3. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	$\frac{P_{\text{tal}}}{\text{Fe/P}}$	P-klasse	P-klasse areal (ha)
47	7,87	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
48	8,86	Ja	JB4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,55
51	2,86	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
52	2,89	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,91
53	2,15	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,11
54	0,30	Ja	JB 4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
55	1,75	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	1,56
88	6,42	Ja	JB 4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
90	6,06	Ja	JB 2	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	1,87
92	3,59	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	1,80
93	2,70	Ja	JB 4	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,18
91	3,89	Ja	JB 2	Ja, delvis	Nissum Fjord	-	2	0,02

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor, jævnfør bilag 1. Da udbringningsarealerne ikke ligger på lerjorde ($5 \leq \text{JB} \leq 10$), vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

6,99 ha af markerne 48, 52, 53, 55, 90, 91, 92 og 93 ligger på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor området vurderes, at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 11.511 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 11.511 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 7,2 kg P/ha, jævnfør skema 4.

Skema 4. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	11.511 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	32,6 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	7,2 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nisum Fjord³. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 7,2 kg P/ha/år, jævnfør skema 4, hvilket er marginalt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 7,2 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2,9 %. Husdyrbruget påvirkning andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jævnfør skema 5.

³ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 5. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	49,3 ha	49,3 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	7,2 kg P/ha/år	7,2 kg P/ha/år
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2,9%	2,9%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case øget påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	1 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0%	0,0%

* Beregnet vha. Cttools

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Vilkårene om fosfor i § 12 miljøgodkendelsen af 7-9-2010 blev fastsat på et tidspunkt, hvor Holstebro Kommune foretog en risikovurdering på arealer i oplandet til Nissum Fjord, hvor drænedede og grøftede arealer, lavbundsarealer og vandløbsnære arealer uden ledig fosforbindingskapacitet skulle drives med fosforbalance.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000- området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommune har med nærværende tillæg foretaget ny individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer i oplandet til Nissum Fjord i henhold til Miljøstyrelsen supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie. Da husdyrbrugets andel af påvirkningen af Natura 2000 området Nissum Fjord er vurderet til 0,0%, vurderer Holstebro Kommune ikke, at der på baggrund af Udvalget for Natur, Miljø og Klima's beslutning af 13. december 2010 kan opretholdes vilkår om fosforbalance på de behandlede arealer i oplandet til Nissum Fjord. Vilkåret i miljøgodkendelse af 7-9-2010 ændres derfor, så arealerne i oplandet til Nissum Fjord ikke længere indgår i vilkårene 33 og 34 i miljøgodkendelse af 7-9-2010.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Udspretningsarealer i oplandet til Nissum Fjord

